

Lap.

74
 . 78
 . 85
 . 94
 . 107
 . 108
 . 142
 . 143
 . 154
 . 155
 . 188
 . 189
 . 207
 . 212
 . 223
 . 236
 . 239
 . 250
 . 255
 . 261
 . 270
 . 287
 . 288
 . 293
 . 299
 . 317
 . 326
 . 327
 . 351
 . 351
 . 368
 . 383
 . 413
 . 12, 45.
 75, 218,
 399, 413
 95, 112.
 55, 271.
 399, 414
 319, 414
 . 79
 24, 303

27

J. Kovács

HÓ ÉRDEK. (Lásd a 14. lapon.)

A VÉN REMETE HÁZA.

— Elbeszélés. —

FELVIDÉK egyik kis városában, már jóformán a széle felé, állt egy régi, nagy uri kastély, tágas kert közepén.

A vasrácsos kapun be lehetett látni, vagyis inkább csak lehetett volna, mert a kertben mindenféle bokor és bozót oly vadul burjánzott, hogy elzárt minden kilátást és a kastély közelében álló nagy fák is annyira megnöttek és meglombosodtak, hogy az ódon ház szürke falaiból, mohos tetőzetéből semmi sem látszott egyéb, csak a magasra nyúló kémények.

A városka lakossága, de főleg a gyermeknépség sok esztendőn át részint félelemmel, részint kíváncsisággal bámult be a mindig csukott rácsos kapun. De még őszszel is, mikor a fák, bokrok lombja lehullott, legföljebb a kastély kopott falait, mindig csukott ablakait láthatták s a legtöbben azt hihették, hogy a kastély üres, el van hagyatva s ennek a szép nagy kertnek, mely egy kis ápolás mellett oly szép lehetne, nincs gazdája. De a szomszédok tudták, hogy a kastélyban lakik valaki és ha valaki kérdezősködött utána, elmondta, hogy annak a háznak a gazdája egy különöz öreg ember, akit mindenki csak »a vén remete« néven emleget, sokan »vén fösvény«-nek is nevezik; de hát azt voltaképen senki sem tudja, fösvény-e igazán vagy sem, mert esztendők multak és senki sem beszélt vele, senkinek sem volt vele dolga.

De hát ki volt ez a vén remete? Arról bizony keveset tudtak mondani, inkább csak találgatták, gyanitgatták.

Megpróbálom elmondani, amit a szomszédok beszéltek.

Körülbelül ötven esztendővel történetünk kezdete előtt ebben a kastélyban egy derék, mindenkitől tisztelt család élt és ekkor a kastély nem volt oly mogorva, a kert nem volt oly gazos. Vidám élet pezsgett a szép uri házban s számos vendég látogatta, mert Várfalvi — ez volt a háziur neve — szerette a társaságot, neje is kedves, szeretetreméltó nő volt s nagy vagonuk lehetővé tette, hogy sokszor megvendégeljék barátait. A virágoktól illatos kertben pedig egy göndör hajú, piros-pozsgás fiucsokát lehetett látni, amint vígan játszadozik s kedvét tölti, akármi jut eszébe; ez Várfalviék kis fia volt, egyetlen gyermeke, kit épen ezért kissé el is kényeztetett. Boldog, vidám, kedves gyermek volt s mindenki jósolgatta, milyen derék, boldog ember válik majd belőle. És ime, ebből a fiucsokából lett az a furcsa, zárkózottan élő öreg ember, akit vén remetének neveztek el.

Hogy és mikép történt ez? senki sem tudta. Mikor a kis Várfalvi már ifjúvá kezdett növekedni, szülei átköltöztek vele a fővárosba, hogy ott járjon iskolába és ez időtől fogva a kastélyba soha sem tértek vissza, híreket is csak ritkán lehetett hallani. Egyszer valaki hírét hozta, hogy az öreg Várfalvi és neje is meghalt s a kastély fiokra maradt, ki ekkor már délcegg fiatal ember volt. Várták, hogy a fiatal Várfalvi majd hazatér és ősi házában fog lakni; de hiába várták.

A kastély gazdája nem jött, azt sem tudták, hol van, él-e még; a hajdan vidám lak mogorván, csukottan állt és sok, sok esztendőn át senki át nem lépte küszöbét.

Egy napon a szomszédok, nagy csodálkozásukra, füstöt láttak fölszállni a kastély egyik kéményéből s lassanként meggyőződtek, hogy csakugyan lakik ott valaki, végre pedig megtudták, hogy ez a valaki nem más, mint Várfalvi, aki öregén, egymaga, ugyszólván titkon visszatért oda, ahol hajdan mint gyermek oly boldogan élt. Ekkor aztán még több furcsa történetet beszéltek róla, mindig újabb meséket találtak ki, de mert bizonyosat senki sem tudott, az öreg pedig senkivel sem állt szóba, utoljára beleuntak a találgatásba és nem beszéltek többé róla, legföljebb ha valami idegen kérdezősködött a kastély lakosa után.

Várfalvi hajdani játszótársai bizony meg sem ismerték, mikor annyi esztendő multával visszatért. Mint vidám, piros arcú fiú távozott s mint megtört aggastyán tért vissza. Még nem volt épen nagyon öreg, de egészen megőszült, magas termete meghajlott, arcza sápadt volt, szemei beesettek és vonásain valami sajátságos, mély szomorúság látszott, mint a ki nagyon sokat szenvedett. Ruházata sem olyan volt, mint a többi embereké; nem törődött a divattal s kopott, hosszú kabátban járt, melyről nehéz lett volna megmondani, hány esztendő és milyen színű volt új korában. A gyermekek féltek, ha a sápadt, sovány arcú embert megpillantották, de messziről aztán, mikor biztonságban hitték magukat, csufolták és gunyolták; nem vették észre, milyen busnak látszik ez az

ősz, törődött, elhagyatott öreg ember. De az öreg sem látszott soha észrevenni a pajkos fiúk gunyolódását és nyugodtan ment tovább.

Csak nagyon ritkán, egyszer kétszer az esztendőben történt, hogy a vén remetét a város utcáin láthatták; ilyenkor is mindig csak egy öreg, tisztos ügyvédhez ment, akinél, úgy beszéltek, pénze volt letéve. Sokan azt is mondták róla, hogy az esze nincs meg egészen; de akik beszéltek vele, belátták, hogy az nem igaz, mert az öreg ur mindig világosan érthetőleg megmondta, amit akart; csak hogy soha egy szóval sem beszélt többet, mint ami épen szükséges volt.

A kastély ablakai Várfalvi ur hazatérése után is mindig zárva voltak, csak a kert belső részére nyíló két ablak volt nyitva, melyet az utról látni nem lehetett; a házba soha senki sem lépett be, csak egyszer hetenként kopogott az ügyvéd szolgája a kapun; az öreg megjelent és átvett a szolgától egy kosarat, melyben kenyér és egyéb igen egyszerű élelmi szer volt. A szolgálóhoz soha sem szólt, hanem rögtön becsukta a kaput és ment a kosárral vissza a házba. Mit csinált egész nap, egész éven át odabent? — senki sem tudta. A kastélyban szép könyvtár volt, meg sok szép drága festmény, aztán egy zongora és néha-néha hallani lehetett az est csöndjében a zongora hangjait is.

Egy kellemetlen őszi napon Várfalvi ur legközelebbi szomszédja, az özvegy Bokrosné, épen haza térőben volt, mikor oly roppant zápor érte utól, hogy kénytelen volt a kastély előtt álló egyik sűrű lombu fa alá menekülni. Bokrosné mindenkitől

tisztelt és kedvelt hölgy volt, kinek férje, egy igen derék, jószívű orvos, nemrég halt meg. Az özvegynek két gyermeke volt: Károly és Irénke; Károly körülbelül tizenkét éves izmos, élénk fiú volt s az iskolában a legnagyobb tanulók egyike, míg a tiz éves Irénke, egy szintén vidám, pirosképű, kedves leánya, otthon mamájától tanulgatott.

Bokrosné, mint mondom, a nagy fa alatt várta, hogy a szakadó eső kissé csöndesüljön, de már jó ideig várt s az eső még mindig zuhogott. Egyszerre, rop-pant csodálkozására, a kastély rácsos kapuja nyikorogva megnyílt, egy nagy ócska esernyő tünt elő, utána pedig egy öreg ember, aki nyugodt, majdnem halk hangon így szólt:

— Asszonyom, nagyon szakad az eső, jobb volna, ha bent a házban várná meg, míg kissé szűnik.

Még soha senkivel sem történt, hogy Várfalvi ur behívta volna lakásába. Bokrosné elfogadta a meghívást, félig kíváncsiságból, hogy lássa a kastély belsejét, félig azért is, mert nem akarta megsérteni öreg szomszédját. Várfalvi udvariasan föléje tartá az esernyőt, becsukta maguk mögött a kaput, aztán bekísérte vendégét a házba. (Folyt. követc.)

AZ UTAS ÉS VEZETŐJE.

Egy utas nagy sietséggel igyekezett még estére beérkezni a városba, ahol dolga volt. Lóháton ment s eljutott egy folyóhoz, melyen nem volt híd. Ijedten állt meg.

— Ez borzasztó! kiáltá. Mért nem építenek hidat? Hallottam, hogy itt ke-

resztül kell gázolni a vizen; de hát hogy merjen valaki neki menni a víznek! Bár-csak jönne valaki, aki jó tanácsot adna!

Alig mondta ezt, oda ért egy másik utas, gyalog.

— Ugyan, kedves barátom, szólt amaz, meg lehet kísérteni az átgázolást ezen a folyón?

— Olyan jó lóval mint a tied, minden esetre. Akár a Dunát is átuszom vele.

— Igen, de hát ha valami mély örvény van a vízben?

— Biz' az lehet, hogy van; de az is lehet, hogy nincs.

— Mondok valamit, szólt ismét a félénk utas. Gázolj először te keresztül a vizen s mutasd meg nekem, merre van benne biztos ut; kapsz jó borraivalót.

— Nem bánom, megteszem.

A félénk utas tehát leszállt lováról, a másik föl pattant a nyeregbe s minden baj nélkül átgázolt a folyón. Mikor pedig a tulsó partra ért, nem fordult vissza, hanem szépen tovább kezdett lovagolni.

— Ho hó! Megállj! Hová mégy? kiáltá a ló gazdája torka szakadtából. Jőjj vissza rögtön, te gaz tolvaj!

A tolvaj megállt, majd visszatért a folyóhoz s a parton megállva, ezt kiáltotta át:

— Ez a ló nagyon kedvemre való, tehát megtartom s helyette adok neked egy jó tanácsot. Máskor, ha valami nehéz vagy veszedelmes dologba fogsz, először próbáld meg a saját erődet, ne kapkodj mindjárt a mások segítségéhez és ne hidd el rögtön, ha valaki azt mondja, hogy majd elvégzi helyetted a nehéz és veszedelmes munkát. Volt jó lovad és mégis azt kívántad, hogy más ember koczkáz-tassa helyetted az életét. Ne feledd! Isten veled!

Ezzel megsarkantyuzta a lovat és csakhamar eltűnt, a másik pedig saját kárán okulva, kénytelen volt hazafordulni.

AZ ÉN VEREBEIM. (Lásd a 13. lapon.)

A VÉGZETES KORCSOLYÁZÁS.

— Elbeszéli: **Tamás bácsi.** —

MIKOR én még fiatal voltam . . . .
nevettek, ugy-é, hogy mikor volt
az? Valóban régen, nagyon ré-
gen, de hát mégis csak volt valamikor s
akkor én is olyan vidám, boldog iskolás
fiú voltam, mint ti most. És épen akkor is
volt egy épen olyan esikorgó hideg tél,
mint a mostani; azt a telet pedig soha sem
fogom elfelejteni, nemcsak a nagy hideg
miatt, hanem mert azon a télen történt
életemnek egy fontos eseménye. Elmon-
dom nektek, talán érdeklődtek végig-
olvasni.

Édes anyámmal és Ilonka testvérem-
mel Budapesten éltünk meglehetősen jólét-
ben s csak az volt a nagy szomorúságunk,
hogy jó atyám korán elhalt. Anyánk csak
annál jobban szeretett minket s nekem
mindig azt mondá, hogy igyekeznem kell
olyan derék emberré válni, mint apám volt,
mert nem sokára én leszek, mint a család
egyetlen fia, anyám és hugom védője és
támasza. Roppant büszke voltam erre s
igyekeztem is jól tanulni, alig vártam, hogy
már nagy ember legyek; de egyuttal, mint
később eléggé beláttam, nagyon, nagyon
rossz tulajdonságok fejlődtek ki bennem.
Elbizakodott lettem; azt hittem, hogy én
valami különb vagyok, mint testvérem;
durva, barátságtalan voltam irányában s
mindenkitől azt kívántam, hogy teljesítse
szeszélyeimet, még jó anyámat is gyakran
megsértettem, szegény Ilonka pedig alig
mert szólani, ha rámordultam. El voltam
kényeztetve és a vége az lett, ami rende-
sen történni szokott: önző, szívtelen lettem.

Ama kemény télen, melyet említet-
tem, kevéssel a karácsonyi szünnapok előtt,
levél érkezett Gábor bácsitól, ki a Dunán-
tul a szép Balaton partján lakott s ki
azt kérte anyámtól, eresztene engemet
a szünnapokra oda falura. Jó anyám-
nak nem igen volt ez kedvére, féltett a
nagy hidegtől; de annál inkább örültem
én a kirándulásnak s addig duzzogtam,
durcáskodtam, míg anyám végre bele-
egyezett.

Akkoriban még nem volt mindenütt
vasut, nem lehetett oly kényelmesen utazni,
mint mai nap; de nekem a szánkázás igen
kellemes mulatság volt s jól felöltözve,
bundákba, pokróczokba takarva utaztam;
másnap estére meg is érkeztem minden
baj nélkül Gábor bácsiékhoz. Azt persze
mondanom sem kell, hogy szívesen fogad-
tak és mindnyájan kellemes napokra ké-
szültünk. Azaz készültem én és Erzsike,
a Gábor bácsi leánykája, aki ott egyedül
játszótársam volt.

Eleinte kissé boszantott, hogy csak
egy kis leány lesz a játszótársam; otthon
megszoktam, hogy Ilonka hugomat ke-
vésbe vegyem s ugyszólván magamhoz
nem illő dolognak tartottam, hogy az
egész szünidőt egy leánykával töltssem.
De csakhamar nagyon megszerettem kis
rokonomat.

Furcsa leányka volt Erzsike. Nem
olyan félnék, szelid, mint az én Ilonka
hugom, hanem bátor, eleven s a mellett
mégis illedelmes, előzékeny. Én persze azt
hittem, hogy majd vele is úgy fogok bán-

hatni, mint Ilonkával; de midjárt az első órán láttam, hogy ebből bizony semmi sem lesz. Erzsike okos, élénk eszű gyermek volt, s épen nem hitte el, hogy mindennek úgy kell lenni, amint én mondom. Kezdetben ez boszantott, de mert mégis félig-meddig idegen voltam a háznál, igyekeztem uralkodni magamon. A bácsiék még nem ismertek engem igazán s másnap véletlenül meghallottam, amint Gábor bácsi így szólt Erzsikéhez:

— No's, kis leányom, hát hogy teszszik neked vendégünk?

— Oh, nagyon jól, apácska, felé Erzsike. Igen kedves, kellemes fiu.

Ez nagyon hízelt a hiúságonak. Lám, tehát kedvesnek tartanak, nem úgy mint otthon, ahol anyám és hugom mindig panaszkodnak reám . . . világos, hogy otthon igazságtalanok irántam! Az nem jutott eszembe, hogy otthon egészen más-kép viseltem magamat. Most csak arra gondoltam, hogy ha Gábor bácsi és Erzsike kedves és derék fiunak tartanak, ne is csatlakozzonak bennem. Igyekeztem le lehetöleg figyelmesnek, nyájasnak lenni és így aztán csakugyan kedvence lettem mindenkinek.

Erzsike kifogyhatatlan volt új játékok kitalálásában; nem is volt afféle finyás leányka, hanem velem versenyt szaladgált a hóban; legnagyobb gyönyörűségünk pedig az volt, ha kimehettünk kocsisozni. A Balaton tava egészen be volt fagyva s a roppant jégmezőn akár órákig is lehetett volna egyenes irányban futni. Ugyancsak össze kellett szedni erőmet, hogy Erzsikével versenyezhessek, mert pompásan tudott kocsisozni.

Ekként csakugyan teljesült reményem, vigan folytak a napok, jó barátságban éltem mindenkivel. De nem, mégis volt valaki, akivel ellenségek voltunk. Ez pedig nem volt más, mint Hektor, a Gábor bácsi kedvenc vadászkutyája.

Rendkívül okos, szelid állat és nemcsak a bácsinak, hanem Erzsikének is kedvence volt. Akárhová mentünk, Hektor mindig velünk jött és velem is kezdett megbarátkozni. De én azt hittem, hogy legalább ezen az állaton tölthetem szeszélyeimet, hiszen azzal már csak nem kell törödnöm, valjon Hektor is kedves fiunak tart-é? Egyszer tehát minden ok nélkül nagyot ütöttem rá, úgy hogy szegény fájdalmas vonítással elszaladt és Erzsikéhez menekült.

— Oh, mért bántod szegény Hektort? — kiáltá Erzsike s nem titkolta, hogy e tettem roszul esik neki. — Nem kell ám az állatot sem ok nélkül bántani!

Kissé elpirultam s igyekeztem tréfával elütni a dolgot.

— Soha se gondoldj vele, mondám. Majd kiengesztelem Hektor barátunkat, félreteszek neki a vacsoránál egy jó darab sültet.

Meg is tettem, de bizony hiába. Hektor nem békült ki többé velem; ha meglátott, messzire elkerült s nem felejtette el a méltatlan bántalmazást. Eleinte bosszankodtam, de aztán nem törődtem vele s csakhamar megfeledkeztem az egészről.

Egy napon levél érkezett, melyben Erzsike szüleit meghívták a szomszéd faluba társas multságba. Másnap tehát elmentek s mi otthon maradtunk az öreg

kulcsár felügyelete alatt. A bácsi, mielőtt a számba ült, így szólt:

— Aztán, gyerekek, semmit se tegyetek a kasznár ur megkérdezése nélkül. Különösen a Balaton jegére ne menjetek, ha nem engedi.

Megigértük, annál szivesebben, mert az öreg kasznár igen derék, jó ember volt, aki maga is arra törekedett, hogy mentül jobban mulassunk. A délelőtti órák gyorsan elteltek, ebéd után pedig Erzsike kissé zongorázott, én pedig egy könyvben lapozgattam, míg végre ezt megunva, mondtam:

— No, menjünk! Ideje korcsolyázni.

— Nem bánom, szólt Erzsike. Menjünk a kasznár urhoz megkérdezni, szabad-e?

— Ugyan mit kérdezzünk, mondtam türelmetlenül. Hiszen tegnap korcsolyáztunk, azóta pedig csak még keményebbre fagyott a jég, be nem szakadhat. Atyád azt bizonyosan csak azért

mondta, mert arra gondolt, hogy talán hirtelen enyhe idő állhat be.

— Mindegy, de azt mondta, tehát meg kell tennünk.

— Jól van, menj hozzá, én viszem a korcsolyákat s a parton megvárlak.

Előre mentem a tó partja felé s Erzsikét várva, szétnézegettem. Nem láttam

semmi gyanusat, csak a levegő volt valami sajátságos módon sűrű, homályos, mintha már esteledett volna, pedig még korán volt. De télen az efféle nagyon közönséges.

Erzsike nemsokára utánam jött s azt monda, hogy nem találta az öreget, várunk kell, míg hazajön a jegyzőtől, akihez látogatóba ment. Nemsokára megjön.

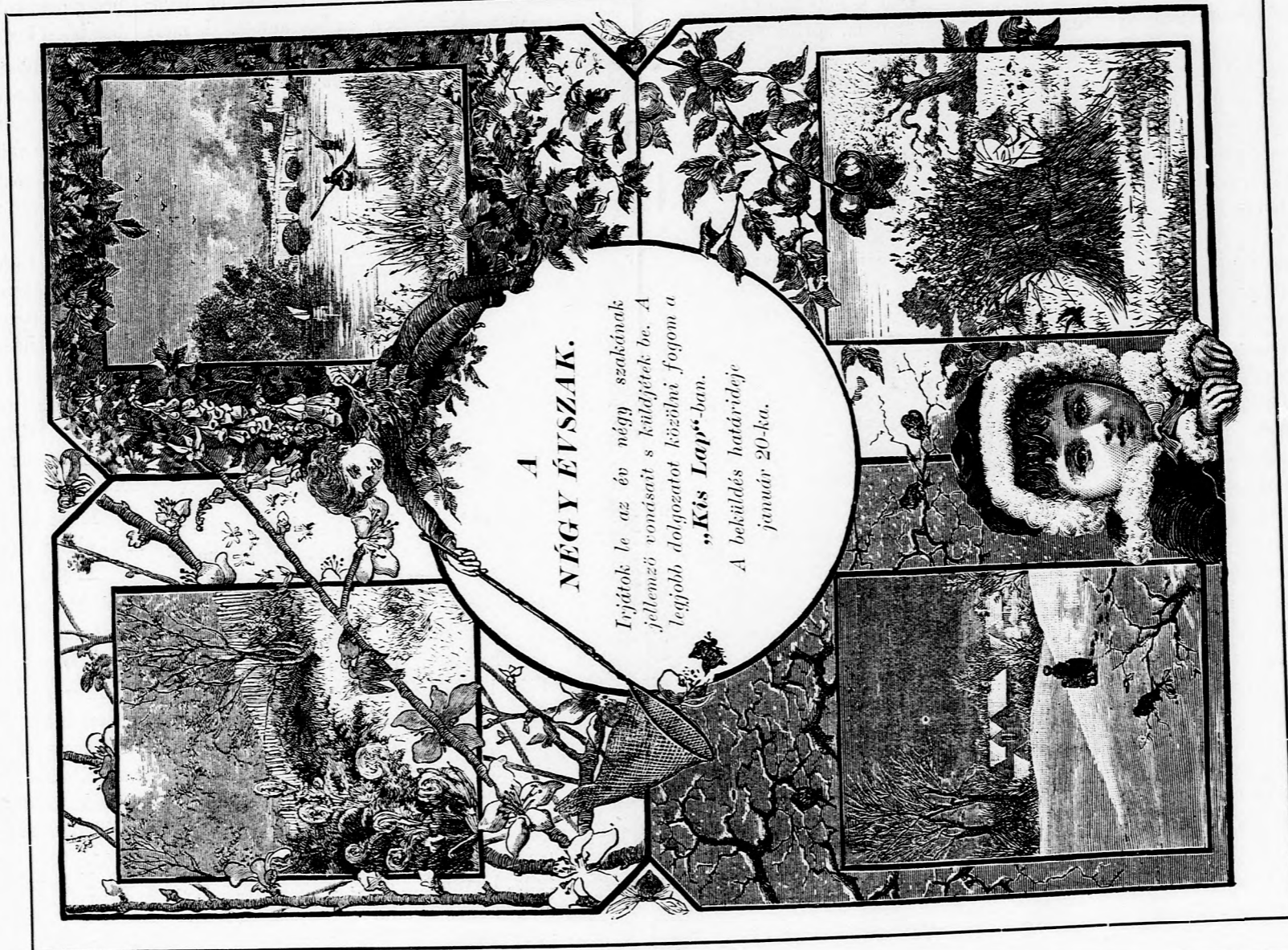
— De hát mit czeremoniázzunk annyit? — kiáltám türelmetlenül. Hiszen előre tudhatjuk, hogy megengedi.

— Magam is azt hiszem, de meg kell tartanunk, amit ígértünk.

— Én bizony nem engedem elrontani a mulatságomat. Az öreg ott marad talán estig is, akkor aztán szépen beülhetünk a szobába. Kösd fel a korcsolyádat és induljunk!

— Nem, nem szabad!

De már akkor teljesen erőt vett rajtam régi rossz természetem s mert kedvem volt korcsolyázni, minden áron meg is akartam

tenni. Azt tudtam, hogy nem boldogulok Erzsikével, ha erőszakolom. Inkább cselhez folyamodtam tehát és neheztelve mondtam:

— Te gyönyörű rokon vagy, mondhatom! Kész vagy elrontani egész napomat . . . pedig nem azért jöttem ide, hogy a szobában ásitozzam.

— De mikor apácska azt mondta . . .

— Igen, de azt nem mondta, hogy unatkozunk, ha az öreget nem találjuk. Hiszen nem vagyunk már olyan kis gyermekek . . . tudjuk, mit teszünk. Hanem persze . . . te nem szeretsz másnak egy kis szívésséget tenni.

Erzsike igen jószívű leányka volt s utolsó szavaim nagyon sértették; egy könnycsepp ragyogott szemében, de hamar letörülte, aztán nyugodtan mondá:

— Jól van, hát menjünk.

Néhány pillanat mulva már ott repültünk a tó végtelen jégtükrén. Erzsikének is megjött a kedve s vígan korcsolyáztunk, versenyeztünk s mindinkább beljebb mentünk a tó közepe felé. Olyan messze voltunk, hogy amint egyszer megállapodtunk és körülnéztünk, nem láttuk sem a házat, sem a partot. Nevetve szóltam:

— Nézd, milyen messzire jutottunk . . . már a házat sem látjuk.

E szavaimra azonban Erzsike halál-sápadt lett s ijedten fölkiáltott:

— Istenem! Végünk van!

— No, mi baj? kérdém csodálkozva.

— Házunkat látnunk kellene, akárhol vagyunk . . . azért nem látjuk, mert köd ereszkedik le! Oh te azt még nem tudod, milyen sűrű a köd a vizek fölött . . . nézd, mindig kisebb, kisebb tért látunk,

nemsokára három lépésre sem fogunk látni, hogy jutunk haza!

Azt hiszem, ekkor magam is elsápadtam és reszkettem. Föltámadt bennem a lelki-furdalás . . . de nem volt idő a bánkódásra s igyekeznem kellett bátorítani Erzsikét. Még nem tudtam, milyen veszedelemben vagyunk.

— Bátorság, Erzsikém. Induljunk rögtön vissza . . . nemsokára kiűnk a partra.

— Igen, de merre induljunk? Merre van a part? kérdé csüggedten.

Egy pillanatig csodálkoztam e kérdésen, de amint felelni akartam, megakadtam. Ama rövid perc alatt, míg beszéltem, a köd oly sűrű lett körülöttünk, hogy csakugyan három lépésre sem láttunk.

— Nézzük a korcsolyáink nyomát s menjünk azon az uton, a merre jöttünk.

Megindultunk s néhány perczig láttuk a korcsolya-nyomát a jégen. De ez csak néhány perczig tartott. Csakhamar teljes homály vett körül, egészen besötétedett.

— Nem látom a nyomot! kiáltá Erzsike.

Lehajoltam a jégre, — én sem láttam.

— Mindegy, csak menjünk egyenesen, végre is kijutunk a partra, biztatám.

Teljes erőnkől futottunk tovább, hideg veriték gyöngyözött arcunkon, nem beszélünk többé, hanem egymás kezét tartva siklottunk tova. Mennyi ideig, nem nem tudom, de nagyon, nagyon sokáig, úgy hogy már rég a parton kellett volna lennünk. Csak futottunk tovább, míg végre éreztem, hogy az Erzsike keze reszket s

mindinkább lassabban megyünk. Végre megállt s a jégre rogyva, kimerülten mondá:

— Nem bírok tovább menni . . .

— Az Istenért, Erzsike, kiáltám kétségbeesetten, feszítsd meg erődet . . . talán már közel vagyunk a parthoz.

Szomoruan rázta a fejét.

— Nem . . . rossz irányban indultunk . . . már rég el kellett volna érniünk a partot . . . de mi a tó hosszában megyünk s mindig messzebbre jutottunk házunktól . . . nem bírok mozdulni . . . lábaim megdermedtek . . .

— De itt megfagyunk!

— Te menj . . . próbáld meg, talán kitalálsz, ha más irányban indulsz . . . próbáld meg, hívj segítséget.

— Itt hagyjalak magadban! Nem, az nem lehet . . . nem hagyhatlak el, hiszen én hoztalak e szerencsétlenségbe. Oh Istenem! Mit tegyek, mit tegyek!

Erzsike arcza ekkor már kékes volt a fagytól, szemei mereven bámultak, — kezdte elveszteni eszméjét.

— Erzsike! Erzsike! kiáltám borzadva. Oh mit tettem! Erzsike! Esmélj! Menjünk tovább. Ha nem mozgunk, megfagyunk!

Még megértett, mert rám nézett s halkán dadogá:

— Imádkozunk . . . aztán aludjunk . . . olyan álmos vagyok!

Ajkai még mozogtak . . . mintha hallottam volna, mikor ezt rebegte: »bocsásd meg vétkeinket, valamint mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek« . . . aztán feje is lehanyatlott, dermedten elterült a jégen.

Rázogattam, mellengettem, de be kellett látnom, hogy ez hasztalan. Kétségbeesetten fölkaptam tehát és ölben vittem tovább; de ez is csak hiábavaló kísérlet volt. A végsőig megfeszítettem erőmet, de nem bírtam; a kimerültség, a hideg rajtam is győzött. Leroskadtam s ölemben az ájult leánykával elterültem a jégen, nem bírtam többé fölkelni.

Csodálatos zibongás fogta el agyamat, tudtam, hogy most meg fogok fagyni, végem van. Egy ideig még eszméletnél voltam s e borzasztó perczek alatt végig gondoltam azt, mily szörnyű hibás vagyok . . . aztán eszembe jutott, hogy nemcsak most, hanem otthon is jó anyámmal, kedves hugocskámmal szemben hányszor voltam hibás! A halál küszöbén, a saját magam okozta veszedelemben végre beláttam, mily gonosz dolog volt akaratoságom, elbizakodottságom!

— Már késő! sóhajtám.

Aztán kábultság lepett meg, nem éreztem, nem gondoltam többé semmit.

* * *

Mikor ismét eszméletre tértem, ágyban fekvé találtam magamat s Gábor bácsi állt mellettem. Első gondolatom Erzsike volt. Ki akartam ugrani az ágyból, bár oly gyöngé voltam, hogy nem bírtam volna megtenni.

— Hol van Erzsike? Mi lett Erzsikéből? kiáltám.

— Légy nyugodt, ő meg van mentve, a másik szobában fekszik.

Ez kissé megnyugtató, csöndesen fekdtem s türelmesen szedtem az orvosságot, mert súlyos beteg voltam. Erős test-

alkatom azonban győzött a betegségen s néhány nap múlva már fölkelhettem. Ekkor megtudtam azt is, hogy menekedtünk meg.

Mikor Gábor bácsi este hazaérkezett s minket nem talált a házban, aggódni kezdett; keresték korcsolyáinkat, nem találták s így mindjárt tudták, hogy a tóra mentünk, a kőd meglepett s oda vesztünk. Rögtön megindultak keresésünkre lámpásokkal, fáklyákkal s a parton meg is találták lábaink nyomát. De a sok mértföldnyi tavon hol, mely irányban keressenek? Kétségbe voltak esve, mikor Gábor bácsinak hirtelen eszébe jutott valami: előhozta Hektort, a vadászkytyát s ez, amint egyszer a nyomot megszagolta, biztosan és gyorsan elvezette őket a helyre, a hol mi már félig megfagyva feküdtünk. Hektor az általam méltatlanul bántalmazott Hektor volt a megmentőm!

Könyezve vallottam be hibámat Gábor bácsinak, aztán Erzsikének is, ki gyöngébb levén, mint én, tovább feküdt betegen. Ott töltöttem az egész napot

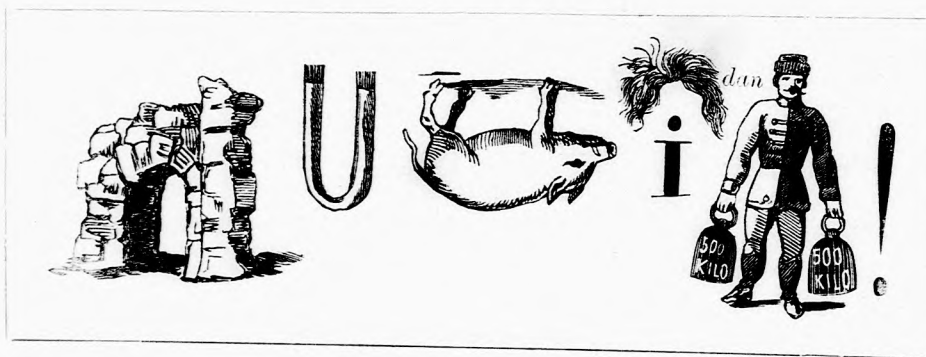
ágya mellett s még ő, a kedves jó gyermek vigasztalt és biztatott engem, hogy jövőre minden jó lesz, ha igazán beláttam hibáimat és megjavulok.

Igyekeztem is és mikor Erzsike fölgyógyult, én haza utaztam. Jó anyám és Ilonka hugom aztán sokszor mondogták, hogy nagyon megváltoztam, nem voltam többé olyan kiállhatatlan; még inkább szerettek, mint azelőtt s én igazán boldog voltam.

Ezért nem felejttem azt a telet és azt a végzetes korcsolyázást!

K É P R E J T V É N Y.

SERÉNY ÖRZSI.

Örzsike a nagy ablakban

Ül.

Ha dolgozik: merő szem és

Fül.

A harisnyát foltozgatja

Ő.

Öröm nézni: munkája hogy

Nő.

Serénykedik, egy csöppet se

Rest.

Addig dolgoz, míg leszáll az

Est.

Aztán munkát, mindent félre

Tesz,

S mamájától csók-jutalmat

Vesz.

AZ ÉN VEREBEIM.

(Képpel az 5. lapon.)

ZUZMARÁS, hideg tél van odakint, annál kellemesebb a jó fűtött szoba s őszintén sajnálhatunk mindenkit, akinek nincs módjában, hogy fölmelengesse fagytól dermedt tagjait. Pedig vannak ám ilyenek sokan s épen a kertre nyíló ablakom előtt is ott gubbaszkodik egy didergő kis csapat, lesve, nem nyitom-e az ablakot.

Ez a kis csapat nem emberekből, hanem madarokból áll, verebekből, melyek az én hű barátaim és kosztosaim egész télen át. Mindenki, akinek jó szíve van, megsajnálja a szegény madárkákat, melyek télen át is itt maradnak nálunk, nem költöznek messzi déli tájakra, hanem hívek maradnak hozzánk; pedig itt ugyancsak keserves ám az életök télen. Nemcsak fáznak, hanem éheznek is, mert a fagyott földön, melyet még vastag hóta-

karó is borít, nem találnak enni valót. Ti is, kis olvasóim, emlékezzetek meg a szegény madarokról, szedjétek össze a morzsákat és szórjátok oda nekik valamely csendes helyre; meglássátok, egészen oda szoknak s szinte megszeliidülnek. Tavasszal és nyáron majd meghálálják, mikor a hernyóktól, rovaroktól megtisztítják gyümölcsfáinkat.

Az én verébkéim már ős óta mindennapi vendégem s már szinte tudják, mikor kapják eledelőket. Odagyülekeznek a fára és halkán csirpegve pislogatnak az ablak felé; mikor pedig nyitom az ablakot, örvendező csicseregéssel röppennek a párkányra s majdnem kezemből szedik ki a morzsát.

Van közöttük egy különösen szelid, vagy talán inkább bátor, mely sok mulatságot szerez nekem. Ez a kis bohó egy napon a nyitott ablakon át beröpült a szobámba s úgy látszik, a jó meleg nagyon

kedvére volt, mert csöppet sem sietett vissza, hanem kényelmesen megtelepedett az íróasztalomon s egy könyvesomóra ülve, kíváncsian kandikált körül. Nem tarthattam sokáig nyitva az ablakot; bezártam, visszatértem írni s a verébke nem ijedt meg, hanem fejét jobbra-balra hajtogatva, bámulta, hogy szalad a tollam végig a papiroson. Mikor ezt megelégette, körülröpkedett a szobában s épenséggel nem látszott aggódni azon, hogy tulajdonképen fogva van. Hoztam neki kenyérmorzsát, jóízűen falatozott, aztán a kályha melletti karos szék tetején nagyot aludt. Csak este lett nyugtalan, mikor lámpást gyújtottam; kinyitottam az ablakot s kiröpiült. Azóta az én veréb barátom majd mindennap látogatást tesz szobámban s velem tölt egy-két órát; kedvencz helye az íróasztalon, mikor pedig meggyőződött, hogy szorgalmas vagyok, mintegy megnyugodva megy a kályhához szundikálni, este pedig visszatér társaihoz.

Nem tudom, elmondta-e atyjafiainak, milyen jó világ van bent a szobában; de a többi egy sem meri követni, csak kint lesik a morzsát.

Ti is, kis olvasóim, szórjatok morzsát a szegény madaraknak! **Samu bácsi.**

H Ó L A P T A.

(Képpel a ezimlapon.)

MOST az erdön, mezőn, kertben
Ember, állat fázik —
Mégis minden bokra, fája
Pompásan virágzik.

Fehér virány köröskörül,
S amott egy halomba:
Valóságos fehér gyümölcs —
Fehér baraczk, alma.

Persze nem a fán termettek.
Hisz kezével gyurja
S egymás felé vígan dobja
Mimike és Gyurka.

A KÉT LOVAG VITÁJA.

HOL volt, hol nem volt, nagyon régen volt egyszer egy híres város és ebben a városban volt egy gyönyörű szobor, mely ott állt a piac közepén és valami nagy hőst ábrázolt.

Egy napon két idegen lovag érkezett a városba. Egymást nem ismerve jártak keltek a városban s véletlenül épen a piacon, a szobor közelében találkoztak. Az egyik észak felől, a másik délfelől nézte a szobrot, aztán, mert épen egy irányban mentek tovább, az egyik így szólt:

— Milyen boldog, gazdag város ez. Ama szoboralak pajzsa tiszta vert arany.

— No no, nem épen, szólt a másik. Csak ezüst.

— Micsoda, hát azt hiszed, olyan ostoba vagyok, hogy nem tudom, mi az arany s mi az ezüst? Ha én azt mondom, hogy arany, hát arany.

— És ha én mondom, hogy ezüst, akkor ezüst. És az a pajzs ezüsből való. — Vagyis azt mondod, hogy amit én mondtam, az nem igaz? Ezt én nem tűröm el senkitől! Kard ki kard! Ezért megverekszünk, mint lovagokhoz illik.

— Nem bánom!

És a két vitéz azonnal egymásra ronta s kardjaik esengése messze hallatszott. Javában vívtak, mikor egy csodaszép alakú gyermek ott termett mellettök és így szól:

— Álljatok meg, vitézek! Miért törtök egymás ellen?

— Ez a lovag azt állítá, hogy nem igaz, amit mondtam!

— És ő ugyanazt mondta nekem, szólt a másik.

És megvizsgáltátok-e, melyiknek van igaza? Várjatok csak kissé! Te, nemes lovag, ki északról nézted a szobrot, állj amoda a déli oldalra és mondd, de őszintén, mit látsz?

A lovag, bár kelletlenül, engedelmeskedett s alig pillantott föl a szoborra, így szólt:

— Csakugyan! A pajzs ezüsből való.

— És most, szólt a gyermek a másikhoz, te, ki délről jövel, nézd a szobrot északról s mondd, mit látsz?

A második lovag is engedelmeskedett és bámulva fölkiáltott:

— Valóban! Tévedtem, a pajzs aranyból való.

— Ugy van s mindkettőtöknek igazatok volt, mert a pajzs az egyik felén arany, a másikon ezüst.

— Így hát szorítsunk kezét s legyünk jó barátok, mondák a lovagok.

Megtették s amint aztán körülnéztek ama csodás gyermek után, ez már eltűnt.

De a két lovag nem feledte ezt a leczkét, mely arra tanította meg őket, hogy nem szabad elhamarkodva itélni és más becsületes ember véleményét megtámadni; mert sok dolognak van ám két oldala, úgy hogy az egyiknek is, a másiknak is igaza lehet s a valóság úgy derül ki, ha hallgatnak a jó szellemre: az igazságszeretetre.

A »KIS LAP« XVII. köt. 24-ik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Berthóty Károly, Rajesáni Mari, Bogyay Leontin, Fischer Jenő, Weisz Géza, Faragó Pista, Steur Géza, Jeszenszky Feri.

BÚCSU

ÉS

ÜDVÖZLET.

*Év, busan alászállsz most
Nagy sírjába az időnek.*

*De szerencse, hogy
nyomokban*

Ujabb napok, évek jönnek.

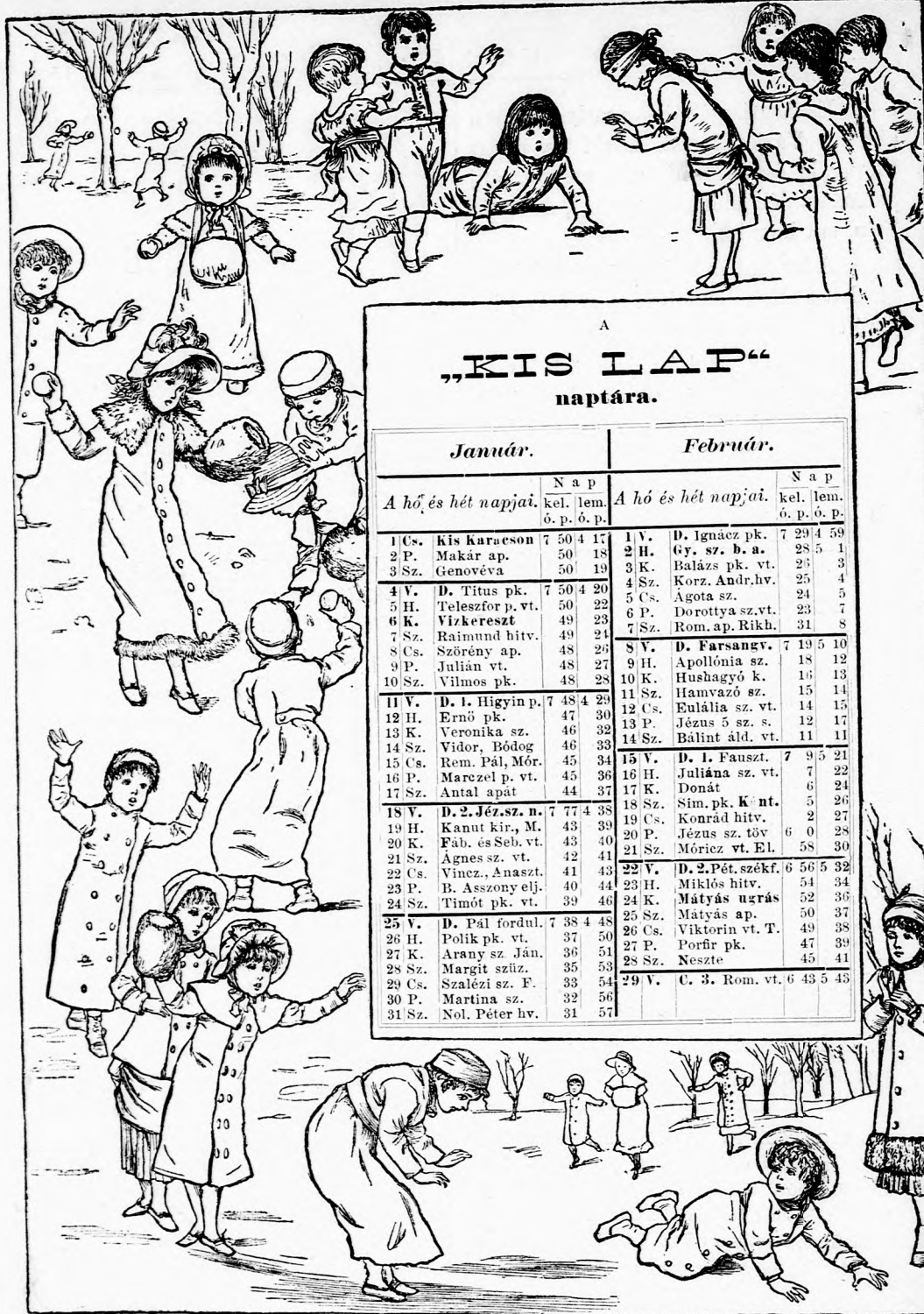
Amit te nem váltottál be,

Beváltja tán a jövődő —

Es így üdvözöllek téged

Te mosolygó új esztendő!

A
„KIS LAP“
 naptára.

Január.			Február.		
A hó és hét napjai.	N a p		A hó és hét napjai.	N a p	
	kel.	lem.		kel.	lem.
	ó.	ó.		ó.	ó.
1 Cs. Kis Karácson	7 50	4 17	1 V. D. Ignác p.	7 29	4 59
2 P. Makár ap.	50	18	2 H. Gy. sz. b. a.	28	5 1
3 Sz. Genována	50	19	3 K. Balázs pk. vt.	25	3
4 V. D. Titus pk.	7 50	4 20	4 Sz. Korz. Andr. hv.	25	4
5 H. Teleszfor p. vt.	50	22	5 Cs. Agota sz.	24	5
6 K. Vízkereszt	49	23	6 P. Dorottya sz. vt.	23	7
7 Sz. Raimund hitv.	49	24	7 Sz. Rom. ap. Rikk.	31	8
8 Cs. Szörény ap.	48	26	8 V. D. Farsangv.	7 19	5 10
9 P. Julian vt.	48	27	9 H. Apollónia sz.	18	12
10 Sz. Vilmos pk.	48	28	10 K. Hushagyó k.	16	13
11 V. D. I. Higyin p.	7 48	4 29	11 Sz. Hamvazó sz.	15	14
12 H. Ernő pk.	47	30	12 Cs. Eulália sz. vt.	14	15
13 K. Veronika sz.	46	32	13 P. Jézus 5 sz. s.	12	17
14 Sz. Vidor, Bódog	46	33	14 Sz. Bálint áld. vt.	11	11
15 Cs. Rem. Pál, Mór.	45	34	15 V. D. I. Fauszt.	7 9	5 21
16 P. Marczel p. vt.	45	36	16 H. Juliána sz. vt.	7	22
17 Sz. Antal apát	44	37	17 K. Donát	6	24
18 V. D. 2. Jéz. sz. n.	7 77	4 38	18 Sz. Sim. pk. K. nt.	5	26
19 H. Kanut kir., M.	43	39	19 Cs. Konrad hitv.	2	27
20 K. Fáb. és Seb. vt.	43	40	20 P. Jézus sz. töv.	6	0
21 Sz. Agnes sz. vt.	42	41	21 Sz. Mórész vt. El.	58	30
22 Cs. Vincz., Anaszt.	41	43	22 V. D. 2. Pét. székf.	6 56	5 32
23 P. B. Asszony elj.	40	44	23 H. Miklós hitv.	54	34
24 Sz. Timót pk. vt.	39	46	24 K. Mátyás ugrás	52	36
25 V. D. Pál fordul.	7 38	4 48	25 Sz. Mátyás ap.	50	37
26 H. Polik pk. vt.	37	50	26 Cs. Viktorin vt. T.	49	38
27 K. Arany sz. Ján.	36	51	27 P. Porfir pk.	47	39
28 Sz. Margit szüz.	35	53	28 Sz. Neszte	45	41
29 Cs. Szalézi sz. F.	33	54	29 V. C. 3. Rom. vt.	6 43	5 43
30 P. Martina sz.	32	56			
31 Sz. Nol. Péter hv.	31	57			

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.
 Budapest, 1880. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: **Athenaeum** irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.